

ВІН БУВ ЛЮДИНОЮ ДУЖЕ ОБДАРОВАНОЮ

Пішов із життя один із найвимогливіших, найталановитіших, найшляхетніших представників нашої професії. Обірвалось життя людини, що багато років присвятила медицині. Смерть, як відомо, додає до життя головне — сенс. І це багато важить передусім для тих, хто залишається жити.

Валентин Степанович Соколовський був людиною дуже обдарованою. Смерть завадила духовному завершенню життя, обірвала творче натхнення, перекреслила зрілі творчі задуми, зупинила високий і стрімкий інтелектуальний злет. Медична наука втратила великого вченого, автора багатьох праць, присвячених проблемам спортивної медицини, фізичного виховання та валеології.

Валентин Степанович народився у 1938 році в Одесі у робітничій родині. У 1956 році закінчив середню школу № 2 і поступив на перший курс факультету фізичного виховання Одеського педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. У 1960 році він здобув вищу освіту, проте не зупинився на досягнутому. З 1960 по 1968 рік навчався на лікувальному факультеті Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова. Майстер спорту СРСР.

У 1968–1970 роках працював лікарем-фізіологом аварійно-рятувального загону Чорноморського морського пароплавства, з 1970 по 1978 рік — асистентом кафедри нормальної фізіології Одеського медичного інституту. У 1978 році очолив кафедру спорту Одеського педінституту. З 1982 по 1987 рік — декан факультету фізичного виховання Одеського педінституту, потім, з грудня 1987 року, завідувач кафедри фізичного виховання і здоров'я з лікувальною фізкультурою і лікарським контролем Одеського медичного інституту. У 1996 році кафедра дістала нову назву — кафедра спортивної медицини і валеології, а з 2007 року — кафедра фізичного виховання, спор-

тивної медицини, фізичної реабілітації та валеології.

У 1978 році Валентин Степанович Соколовський захистив кандидатську дисертацію в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця АН УРСР під керівництвом академіка Ф. М. Серкова на тему: «Вплив гіпербаричної гіпотермії на температуру тіла і деякі показники кровообігу», у 1991 році — докторську дисертацію на тему: «Адаптація організму людини до напруженої м'язової діяльності і розробка критеріїв оцінки» в НДІ загальної патології і патофізіології АМН СРСР (Москва) під керівництвом академіків Г. М. Крижановського і М. О. Агаджаняна. У 1992 році здобув звання професора.

Валентин Степанович є автором більш ніж 180 наукових праць, 7 навчальних посібників, 17 винаходів, 27 авторських свідоцтв, брав участь у роботі багатьох наукових з'їздів, конференцій, симпозіумів. Колективом кафедри, очолюваним професором Соколовським, видано чотири навчальних програми для студентів, магістрів та інтернів, а в 2005 році — підручник для вищих медичних навчальних закладів України «Лікувальна фізична культура».

З 1993 по 2008 рік В. С. Соколовський був науковим керівником студентського наукового товариства (СНТ). У 2000 році створено Товариство молодих вчених (ТМВ), яке раніше входило до СНТ. Головним завданням діяльності ТМВ стала організація та проведення міжнародної конференції молодих вчених «Вчені майбутнього». Протягом 15 років, триваліше за будь-кого, В. С. Соколовський керував цими двома об'єднаннями наукової молоді. За цей період кількість членів СНТ збільшилася і налічувала понад 1000 студентів, а ТМВ — близько 400 членів. У квітневій студентській конференції «Молодь —

медицині майбутнього» беруть участь учні інших медичних навчальних закладів України, а також іноземні студенти з Росії, Білорусії, Молдови, Польщі, Казахстану тощо. Збірки тез налічують близько 500 наукових праць, а два дні, протягом яких триває конференція, набули офіційного статусу «Днів студентської науки». Чимало колишніх студентів — членів СНТ і ТМВ — захистили кандидатські дисертації, працюють головними лікарями та завідувачами відділень лікарень.

Діяльність наукових товариств не обмежується проведенням щорічних загальноінститутських конференцій. Товариство підтримує зв'язок більш ніж із 80 медичними вищими навчальними закладами. Починаючи з 1982 року, щороку виходить друком збірка тез наукової студентської конференції. Наші студенти беруть участь у міжнародних форумах.

Головною сферою наукових досліджень Валентина Степановича були питання адаптації організму спортсмена до багаторічних тренувальних навантажень, управління тренувальним процесом, застосування кореляційної лазерної спектроскопії в доклінічній діагностиці, а також критерії оцінки рівня здоров'я й адаптаційних перебудов, проблеми валеології. В. С. Соколовський вперше упровадив у спортивну медицину метод лазерної кореляційної спектроскопії для оцінки адаптаційних змін в осіб, що займаються фізичними вправами, з урахуванням віку, статі та виду спортивної діяльності й інші наукові напрямки.

Професор Соколовський очолював Республіканську проблемну комісію «Медичні проблеми фізичного виховання», обласне науково-методичне товариство лікарів ЛФК і спортивної медицини, був віце-президентом Всеукраїнської асоціації фахівців зі спортивної медицини і лікувальної фізкультури. Нагороджений медаллю «Ветеран праці».

У 2000 році Президент України присвоїв В. С. Соколовському почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України».

Валентин Степанович був членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій: Д 41.600.01 при Дніпропетровській державній медичній академії та Д 41.600.01 при Одеському державному медичному університеті за спеціальностями 14.03.04 — патологічна фізіологія та 14.03.05 — фармакологія.

Входив до складу редакційних рад і колегій п'яти фахових журналів ВАК України і трьох фахових журналів у Польщі та Росії.

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26.02.03 р. за № 86, очолювана Валентином Степановичем кафедра спортивної медицини та валеології Одеського державного медичного університету визнана опорною з питань фізичного виховання, здоров'я та валеології для медичних і фармацевтичного закладів освіти III-IV рівнів акредитації МОЗ України. На кафедрі виконано 2 докторські дисертації,

14 кандидатських робіт під керівництвом професора Соколовського.

На базі опорної кафедри протягом усього терміну виконувалися держбюджетні науково-дослідні роботи. Співробітниками опорної кафедри було отримано 9 деклараційних патентів на винахід, написано 5 методичних рекомендацій із грифом МОЗ України, опубліковано 148 наукових праць. На кафедрі спортивної медицини та валеології ОДМУ стажувалися завідувачі кафедр фізичного виховання та здоров'я вищих медичних навчальних закладів України.

Щороку протягом навчальних семестрів проводилися масові змагання за програмою Спартакіади вищих медичних навчальних закладів, в яких брали участь студентські команди груп, курсів, факультетів. Змагання проводилися за такими видами спорту: легкоатлетичний крос, легка атлетика, баскетбол, волейбол, футбол, настільний теніс, міні-футбол, шахи.

На кафедрі з ініціативи завідувача було створено науковий гурток, до складу якого входять 29 студентів. У поточному році в олімпіадах, з'їздах, науково-практичних конференціях взяли участь 25 осіб, опубліковано 27 робіт, а 3 студенти стали призерами студентських конференцій.

На базі кафедри організовано щорічні Міжнародні науково-практичні конференції «Сучасні досягнення спортивної медицини, лікувальної фізкультури та валеології», до роботи яких залучаються професори, доценти і викладачі кафедр фізичного виховання і здоров'я медичних і фармацевтичного вищих навчальних закладів України.

Валентин Степанович був одним з організаторів 1-го Всеукраїнського з'їзду фахівців зі спортивної медицини та лікувальної фізкультури «Перспективи розвитку спортивної медицини і лікувальної фізкультури XXI століття» (25–27 вересня 2002 року, Одеса). Під керівництвом професора Соколовського щороку проводився семінар-нарада завідувачів кафедр фізичного виховання, здоров'я та валеології.

Валентин Степанович вирізнявся безмежною відданістю науці, творчою енергією, високою працездатністю. Він був Учителем милістю Божою. Його книги та статті з різних медичних проблем викликали і викликають невичерпний інтерес читачів як у нашій країні, так і за її межами. Разом із тим, В. С. Соколовський не обмежував свій світогляд сферою лише науки. Він був всебічно розвинутою, високоосвіченою, обдарованою людиною, захоплювався літературою, добре знав живопис і музику, охоче відвідував художні виставки, театральні вистави, концерти. Завжди цікавився політикою, був принциповим і об'єктивним в оцінці реалій нашого життя. Його наукова діяльність сприяла розвитку спортивної медицини, фізичного виховання та валеології в нашій країні, підвищенню здоров'я нації.

Світла пам'ять про Валентина Степановича Соколовського назавжди збережеться в наших серцях.

